ఆర్థికాభివృద్ధిలో మానవవనరుల పాత్ర!

ఒక దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిలో సహజవనరులు, మూలధనంతో పాటు మానవాభివృద్ధి కూడా ప్రధానపాత్ర పోషిస్తుంది.తృతీయ ప్రపంచ దేశాల వెనుకబాటుకు ఆయా దేశాలలో మానవాభివృద్ధి తక్కువగా ఉండటమే కారణమని ఆర్థికవేత్తల అభిప్రాయం.



విద్య, ఆరోగ్యం, శిక్షణ మానవాభివృద్ధిలో కీలక పాత్ర వహిస్తాయి. మానవాభివృద్ధి సాధించాలంటే.. ఆర్థిక, సామాజిక రంగాలలో ప్రగతి అందుకు మార్గాలుగా ఉపకరిస్తాయి. ఉపాధి అవకాశాలను పెంచడం ద్వారా పేదరికాన్ని, నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలించాలంటే.. ఆర్థికాభివృద్ధి గణనీయంగా ఉండాలి. ప్రజల జీవనప్రమాణ మెరుగుదలకు సామాజికాభివృద్ధి కీలకం. ఆఫ్రికా దేశాలలో సహజ వనరులు ఉన్నా.. వాటిని సరిగా వినియో గించుకోగలిగే సామర్థ్యం మానవ వనరులకు లేకపోవడంతో ఇప్పటికీ అవి అల్పాదాయ దేశాలుగానే మిగిలిపో యాయి.

ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక:

ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక-2008 ప్రకారం... 2005లో తలసరి ఆదాయం 905 డాలర్లు, అంతకన్నా తక్కువగా ఉన్న దేశాలను అల్పా దాయ దేశాలు; 906 డాలర్ల నుంచి 11,115 డాలర్ల వరకూ తలసరి ఆదాయం ఉన్న దేశాలను మధ్య ఆదాయ దేశాలు; 11,116 డాలర్ల కన్నా ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం ఉన్న దేశాలను అధిక ఆదాయ దేశాలు. భారత్‌లో తలసరి ఆదాయం 820 డాలర్లుగాను, చైనాలో 2010 డాలర్లుగాను, పాకిస్థాన్‌లో తలసరి ఆదాయం 770 డాలర్లుగా ఉందని ఈ నివేదిక పేర్కొంది.భారత్, పాకిస్థాన్‌లను అల్పాదాయ దేశాలుగా.. చైనాను మధ్య ఆదాయ దేశంగా (Middle Income Country) పరిగణిస్తున్నారు.

యూఎన్‌డీపీ... సూచీలు:

ఐక్యరాజ్యసమితికి చెందిన UNDP మానవాభివృద్ధి నివేదికను 1990 నుంచి ప్రచురిస్తోంది. తర్వాతి కాలంలో ఇతర సూచీలు అభివృద్ధి చేశారు. లింగ సంబంధిత అభివృద్ధి సూచీ (GDI)ని 1995లో, లింగ సాధికారత కొలమానం (GEM)ను 1995లో రూపొందించారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు మానవ పేదరిక సూచీ-1 (HPI 1) ను 1997లోను, అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు (HPIPI2 (మానవ పేదరిక సూచీ-2) 1998లో రూపొందించారు. సాంకేతిక సాధనా సూచీ (TAI)నని 2001లో రూపొందించారు.

మానవాభివృద్ధి సూచీ (HDI):

UNDP మానవాభివృద్ధి సూచీని 177 దేశాలకు రూపొందిం చింది. ఈ సూచీకి సంబంధించి ఐస్‌లాండ్ ప్రథమస్థానాన్ని, నార్వే ద్వితీయ స్థానాన్ని, ఆస్ట్రేలియా తృతీయ స్థానాన్ని, చైనా 81వ స్థానాన్ని, భారతదేశం 128వ స్థానాన్ని, పాకిస్థాన్ 136వ స్థానాన్ని, నైజర్ 174వ స్థానాన్ని, సియారాలియాన్ (Sierra Leone) చిట్టచివరి స్థానం 177ను పొందాయి. ఈ సూచీని తయారుచేయడానికి (1) దీర్ఘకాల ఆరోగ్యవంతమైన జీవనం లేదా ఆయుర్దాయం, (2) అక్షరాస్యత (వయోజన అక్షరాస్యతతో పాటు ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ విద్య లలో ఉమ్మడి నమోదు నిష్పత్తి), (3) కొనుగోలు శక్తిసామ్యం ఆధారం గా లెక్కించిన తలసరి ఆదాయం (PPP $)ను ప్రమాణికంగా తీసు కుంటారు. HDI విలువ ఐస్‌లాండ్‌కు 0.968 గాను, నార్వేకు 0.968, ఆస్ట్రేలియా కు 0.962, చైనా 0.777, ఇండియా 0.619, పాకిస్థాన్ 0.551, నైజర్ 0.374, సియారాలియాన్‌లో 0.336గా ఉంది.

మానవాభివృద్ధి నివేదిక-2007:

మానవాభివృద్ధి నివేదిక - 2007 ప్రకారం.. 2005లో సగటు జీవన ప్రమాణం భారత్‌లో 63.7 ఏళ్లు. ఐస్‌లాండ్‌లో 81.5, నార్వేలో 79.8, ఆస్ట్రేలియా 80.9, చైనాలో 72.5, పాకిస్థాన్‌లో 64.6, నైజర్‌లో 55.8 ఏళ్లుగా ఉంది. మానవాభివృద్ధి సూచీలో చివర స్థానాన్ని పొందిన సియారాలియాన్‌లో 41.8 సంవత్సరాలు. మనదేశంలో 1995 - 2005 మధ్యకాలంలో 15 ఏళ్ల దాటిన వయోజనుల అక్షరాస్యత 61 శాతం కాగా.. చైనాలో 90.9 శాతంగాను, పాకిస్థాన్‌లో 49.9 శాతం, నైజర్‌లో 28.7 శాతం, సియారాలియాన్‌లో 34.8 శాతంగా ఉంది. కొనుగోలు శక్తిసామర్థ్యం (PPP) ఆధారంగా.. 2005లో మనదేశంలో తలసరి ఆదాయం 3452 డాలర్లు. ఐస్‌లాండ్‌లో 36,510 డాలర్లు, నార్వేలో 41,420 డాలర్లు, చైనాలో 6757 డాలర్లు, పాకిస్థాన్‌లో 2370 డాలర్లు, నైజర్‌లో 781 డాలర్లు, సియారాలియాన్‌లో 806 డాలర్లు.

మానవాభివృద్ధి నివేదిక 70 దేశాలను అధిక మానవాభివృద్ధి జరిగిన దేశాలుగా..85 దేశాలను మధ్య మానవాభివృద్ధి (Medium Human Development) చెందిన దేశాలుగా.. 22 దేశాలను

అల్పమానవాభివృద్ధి చెందిన దేశాలుగా వర్గీకరించింది. అధిక మాన వాభివృద్ధి జరిగిన దేశాల సగటు HDI విలువ 0.897, Medium Human Development దేశాల HDI సగటు విలువ 0.698 గాను, అల్పమానవాభివృద్ధి దేశాల సగటు HDI విలువ 0.436గా పేర్కొంది. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల HDI విలువ 0.691గాను, తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాల HDI విలువ 0.488గా వెల్లడిం చింది. దీంతోపాటు అధిక ఆదాయదేశాల సగటు HDI విలువ 0.936 కాగా.. మధ్య ఆదాయ దేశాల ఏఈఐ విలువ 0.776, అల్పాదాయ దేశాల HDI విలువ 0.570. ప్రపంచ మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ ను 0.743గా పేర్కొంది. జీవన ప్రమాణాల్లో ప్రపంచ సగటు 68.1 ఏళ్లుగా, వయోజన అక్షరాస్యతలో ప్రపంచసగటు 78.6 శాతంగాను, ఉమ్మడి స్థూలనమోదు నిష్పత్తి ప్రపంచ సగటు 67.8 శాతంగాను ఉన్నట్లు తెలిపింది.

మానవ పేదరిక సూచీ (HPI):

UNDP మానవ పేదరిక సూచీని రూపొందించి, 1997లో మానవాబి వృద్ధి నివేదికలో ప్రచురించింది. పేదరికం కొలమానంలో... ఒక నిర్ణీత ఆదాయం కంటే తక్కువ ఆదాయం పొందే పేదవారి సంఖ్యను.. హెడ్ కౌంట్ రేషియో ద్వారా లెక్కిస్తున్నారు. అభివృద్ధి చెందిన, చెందుతున్న దేశాలమధ్య మానవాభివృద్ధిలో వ్యత్యాసాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అందువల్ల ఆయా దేశాలకు సంబంధించి సూచీని వేర్వేరుగా నిర్మి స్తారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు రూపొందించిన సూచీని HPI1 గాను, అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు నిర్మించిన సూచీని HPI2 గాను పిలుస్తారు. HPI1 తయారుచేయడానికి సూచికలుగా...(1) 40 సంవత్సరాలులోపు జీవించడానికి సంభావ్యత (2) వయోజన నిరక్షరాస్యత రేటు (3) జీవన ప్రమాణం అంశానికి సంబంధించి సుర క్షితమైన నీరు ఉపయోగించని ప్రజల శాతం, సరైన బరువు లేకుండా 5 ఏళ్ల లోపు ఉన్నవారి శాతం పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. ఈ నివేదిక (2007) 108 దేశాలకు HPI1ను తయారుచేసింది. ఈ సూచీ కి సంబంధించి బార్బడాస్ మొదటిస్థానాన్ని, చాద్ 108వ స్థానాన్ని పొందాయి. చైనా 29వ స్థానాన్ని, ఇండియా 62, నైజర్ 104, పాకి స్థాన్ 77, చాద్ 108వ స్థానాన్ని పొందాయి. మానవ పేదరిక సూచీ విలువ భారత్‌కు 31.3 కాగా.. చైనా 11.7, పాకిస్తాన్ 36.2, నైజర్ 54.7గా ఉంది.

ఈ నివేదిక ప్రకారం.. 40ఏళ్ల లోపు జీవించడానికి గల సంభావ్యత మనదేశంలో 2000-05 మధ్యకాలంలో.. 16.8 శాతం, చైనాలో 6.8 శాతం, పాకిస్తాన్‌లో 15.4 శాతం, నైజర్‌లో 28.7 శాతం, సియారాలి యాన్‌లో 45.6 శాతం;సురక్షితమైన నీరు లభించని ప్రజలు భారత్‌లో 14శాతం కాగా, చైనాలో 23 శాతం, పాకిస్తాన్‌లో 9 శాతం, నైజర్‌లో 54 శాతం, సియారాలియాన్‌లో 43 శాతం మంది ఉన్నారు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన నివసించే జనాభా (జాతీయసగటు) మనదేశంలో 28.6 శాతం కాగా.. చైనాలో 4.6 శాతం, పాకిస్తాన్‌లో 32.6 శాతం, నైజర్‌లో 63 శాతం, సియారాలియాన్‌లో 70.2 శాతం మంది.

లింగసంబంధిత అభివృద్ధి సూచీ (GDI) :

UNDP D సూచీని 1995 మానవాభివృద్ధి నివేదికలో ప్రవేశపె ట్టింది. ఇందుకోసం (1)మహిళ జీవన ప్రమాణం(2) మహిళల్లో వయోజనుల అక్షరాస్యత, స్థూల నమోదు నిష్పత్తి, (3) మహిళల తల సరి ఆదాయం వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. లింగ సంబంధిత అసమానతలు లేనప్పుడు GDI విలువ, HDI విలువ సమానంగా ఉంటాయి. అసమానతలు ఉన్నప్పుడు GDI విలువ GDI విలువకన్నా తక్కువగా ఉంటుంది. ఈ రెండు సూచీల మధ్య తేడా ఎక్కువయినపుడు లింగసంబంధిత అసమానతలు ఎక్కువగా ఉన్నాయని అర్థం. ఈ నివేదిక (2007) ప్రకారం.. సూచీలో ఐస్‌లాండ్ ప్రథమస్థానాన్ని, ఆస్ట్రేలియా 2వ స్థానాన్ని, నార్వే 3వ స్థానాన్ని, చైనా 73వ స్థానాన్ని, భారత్ 113వ స్థానాన్ని, పాకిస్తాన్ 125వ స్థానాన్ని, సియారాలియాన్ 157వ స్థానాన్ని పొందాయి.